

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj/juni 2025
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	Toårig hf
Fag og niveau	Filosofi C
Lærer(e)	Andreas Pape Jørgensen
Hold	24FiC21

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Etik
Forløb 2	Politisk filosofi
Forløb 3	Videnskabsteori
Forløb 4	Eksistentialisme

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Etik
Forløbets indhold og fokus	Vi har taget udgangspunkt i diskussionen om aktiv dødshjælp, og har arbejdet med de tre hovedpositioner indenfor etisk teori – utilitarisme, pligtetik, og dydsetik. Hovedvægten er lagt på utilitarismen og pligtetikken. Undervejs har vi diskuteret forskellige cases i form af etiske dilemmaer. Hvad er vores umiddelbare/intuitive vurdering af casen, og hvordan kommer analysen til at tage sig ud, hvis vi anvender vores etiske teorier?
Faglige mål	Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teoris idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer Udvide evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner Udvide elementært kendskab til argumentationsteori Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk eller hverdagsagtig karakter Genkende og redegøre for samt vurdere etiske problemstillinger
Kernestof	Vesentlige problemstillinger inden for praktisk filosofi Elementær argumentationsteori
Anvendt materiale.	Kernestof: Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 3. Etisk teori. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=194 (Vi har brugt kapitlerne Bentham's utilitarisme, Pligtetik, Dydsetik) Jeremy Bentham: EN INDFØRING I PRINCIPPERNE FOR MORAL OG LOVGIVNING (1780), i Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 3. Etisk teori. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=194 Supplerende stof: Dorte Schiønning Andersen: <i>Sekretariatschef: Canadas erfaringer med aktiv dødshjælp bør tages alvorligt</i>, Politiken, 14 juli 2023. Kasper Bondo Wessberg: <i>For hvis skyld?</i>, Weekendavisen, 6 juli 2023. Tine Eiby: <i>Aktiv dødshjælp? Nej tak!</i> Weekendavisen, 20 juni 2023. Niels Hoiby: <i>Lad os få ånden tilbage i flasken</i>, Weekendavisen, 16 juli 2023. Omfang: 12 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde

Forløb 2	Antikkens filosofi
-----------------	--------------------

Forløbs indhold og fokus	Fokus har været på Platons menneskesyn og politiske filosofi, som den kommer til udtryk i Platons idealstat. Vi har arbejdet med Platons idealstat, skellet mellem fænomenernes og idéernes verden, hulelignelsen, linjebilledet, og Aristoteles' kritik af Platon. I de efterfølgende forløb kan vi tage udgangspunkt i antikkens forståelse af politik, erkendelse og det gode liv.

Forløb 2	Politisk filosofi
Forløbs indhold og fokus	Introduktion til politisk filosofi fra antikken og frem. Vi har taget udgangspunkt i tænkningen i antikkens Grækenland, herunder de historiske, politiske og kulturelle betingelser. Fokus har i første omgang været på Platons menneskesyn og politiske filosofi, som den kommer til udtryk i Platons idealstat. Som kontrast til Platon har vi læst Machiavelli, og har her introduceret begreberne idealisme og realisme. Vi læser uddrag fra Leviathan og eleverne bliver præsenteret for begreberne samfundskontrakt, naturtilstand og suverænitæt. Vi kontrasterer Hobbes samfundssyn med Lockes begreb om naturlige individuelle rettigheder, herunder ejendomsret. Sidste del af forløbet fokuserer på diskussionen mellem Rawls og Nozick, herunder begreberne oprindelig position, uvidenhedens slør, retfærdighed som fairness, samt Nozicks principper om tilegnelse og udveksling af goder/ejendom.
Faglige mål	Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teories idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer Udvide evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner Udvide elementært kendskab til argumentationsteori Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk eller hverdagsagtig karakter
Kernestof	Væsentlige problemstillinger inden for praktisk filosofi Elementær argumentationsteori En elementær filosofi- og idéhistorisk oversigt over de væsentligste perioder: antikken, renæssancen, oplysningstiden og moderne tid
Anvendt materiale.	Kernestof: Larsen, K. & Skov, C.B. (2024). Politisk filosofi – hvordan skal vi indrette vores samfund? . I <i>Grundbog til filosofi - Mennesket i verden</i>. Systime. https://filosofigrund.systime.dk/?id=142 Platon: <i>Staten</i>, i Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 4. Politisk filosofi. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=132

	Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 4. Politisk filosofi. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=132 (kapitlerne Locke: Den klassiske liberalisme fader, John Rawls: En teori om retfærdighed, Robert Nozick: Frihed og minimalstat) Niccoló Machiavelli: Fyrsten (1513/1532). I: C.E. Hamle: Idéhistorie 1. Oversat af E. Longfors. Gyldendal, 1966 Thomas Hobbes, Leviathan (1651), i <i>Grundbog til filosofi - Mennesket i verden</i>. Systime. https://filosofgrund.systime.dk/?id=142 John Rawls: EN TEORI OM RETFÆRDIGHED (1971), i Refleksion. Robert Nozick: ANARKI, STAT OG UTOPI (1974), i Refleksion, refleksion.systime.dk/?id=168#c485 Supplerende stof: Diverse cases til diskussion Omfang: 16,5 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, matrixfremlæggelser
Forløb 3	Videnskabsteori
Forløbs indhold og fokus	Vi tager udgangspunkt i Platons metafysik, og herefter følger en introduktion til de klassiske erkendelsesteoretiske positioner i form af rationalisme og empirisme repræsenteret ved Descartes og Locke, samt en introduktion til senere videnskabsteori i form af Comte, Popper og Kuhn, samt hermeneutik (uden en specifik repræsentant).
Faglige mål	Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teories idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer Udvide evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner Udvide elementært kendskab til argumentationsteori Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk eller hverdagsagtig karakter Skelne mellem forskellige vidensformer, sådan som de gør sig gældende på tværs af og inden for de forskellige fag og videnskabsområder.
Kernestof	Væsentlige problemstillinger inden for teoretisk filosofi Elementær argumentationsteori En elementær filosofi- og idéhistorisk oversigt over de væsentligste perioder: antikken, renæssancen, oplysningstiden og moderne tid
Anvendt materiale.	Kernestof: Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 8. Erkendelsesteori. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=136 (kapitlerne Hvad er viden?, Rationalisme, Empirisme)

	John Locke: <i>Et essay om den menneskelige forstand</i>, i De store tænkere – John Locke, Rosinante 2000, side 71-72 (Om usammensatte idéer). Sparsø, M.G. (2024). 1. Teknologifilosofiens historie. I <i>Teknologi og filosofi</i>. Systime. https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=129 (kapitlerne Auguste Comte, Videnskabens historiske udvikling, Samfundets historiske udvikling) Larsen, K. & Skov, C.B. (2024). Videnskabsteori – hvad er god videnskab?. I <i>Grundbog til filosofi - Mennesket i verden</i>. Systime. https://filosofigrund.systime.dk/?id=130 (Karl R. Popper: Videnskab som falsifikation, Thomas S. Kuhn: Videnskabens revolutioner) Karl R. Popper: <i>Gisninger og gendrivelsler</i>, uddrag i Grundbog til filosofi - Mennesket i verden. Thomas Kuhn: <i>Videnskabens revolutioner</i>, uddrag i Grundbog til filosofi - Mennesket i verden. Supplerende stof: Tine Kej: <i>Børste vander alt muligt</i>, Alvilda, 2022. Astrid Holm: <i>Den første filosofi</i>, Systime 1999, side 56-57. Ariel Martin: <i>The IMom</i>, Filmgraphics Entertainment 2013 www.youtube.com/watch?v=BSYAPKgcgj0 Case: virtual reality til invalide Case: augmented reality til alle Omfang: 22,5 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, dialogcirkel

Forløb 4	Eksistentialisme
Forløbets indhold og fokus	En introduktion til eksistentialismens spørgsmål og mulige svar. Vi møder klassikerne inden for eksistentialisme i form af Kierkegaard, Nietzsche, og Sartre og deres syn på eksistens, frihed og ansvar. Vi vil også undersøge, hvordan disse idéer relaterer sig til spørgsmål om køn og feminisme (de Beauvoir), med fokus på hvordan køn og samfundsmæssige strukturer påvirker individets eksistens og frihed. Vi perspektiverer yderligere til diskussionen om viljens frihed (d'Holbach), offer-kultur (Frank), og afledte problemer ved vores fokus på individualisme.
Faglige mål	Genkende og redegøre for filosofiske problemstillinger Demonstrere viden om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund og natur, inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teories idé-historiske og systematiske sammenhæng og udvikling Redegøre for vigtige traditionelle løsningsforslag til givne filosofiske problemer Udvisе evne til at håndtere begrebslige definitioner og distinktioner Udvisе elementært kendskab til argumentationsteori Indgå i en fagligt funderet diskussion om en behandlet filosofisk problemstilling af klassisk eller hverdagsagtig karakter

Kerne-stof	Væsentlige problemstillinger inden for praktisk filosofi Elementær argumentationsteori En elementær filosofi- og idéhistorisk oversigt over de væsentligste perioder: antikken, re- næssancen, oplysningstiden og moderne tid
An-vendt materi-ale.	Kernestof: Larsen, T.F. & Rasmussen, M. (2017). 6. Eksistentialisme. I <i>Refleksion</i>. Gyldendal. https://refleksion.systime.dk/?id=134 (kapitlerne Søren Kierkegaard: Stadier på livets vej, Friedrich Nietzsche: Viljen til magt, Jean-Paul Sartre: Eksistens forud for essens) Søren Kierkegaard: <i>Forførelers Dagbog</i> (1843), uddrag i Refleksion. Friedrich Nietzsche: <i>Antikrist</i> (1888), uddrag i Refleksion. Jean-Paul Sartre: <i>Eksistentialisme er en humanisme</i>, uddrag i Grundbog til filosofi - Mennesket i verden. **Fibiger, J. (2024). 4. Singulariteternes samfund – køn, identitet og identitetspolitik. I <i>Den eksistentielle virkelighed</i>. Systime. https://deneksistentiellevirkelighed.systime.dk/?id=138 (kapitlet Det andet køn – Beauvoir og Butler) **Simone de Beauvoir: <i>Det andet køn</i> (1949) i Jørgensen, L.G. (2024). Tema 1: Hvem er du?. I <i>Filosofi i en digital tid</i>. Systime. https://filosofiendigitaltid.systime.dk/?id=141 **D'Holbach Supplerende stof: TV2: <i>Rejsen til Rio</i> (Vi bliver alligevel aldrig voksne, Pladecompagniet 1990) **Sofie og de nye tider: Lone Frank - Hvorfor er det stærkt at være svag? Danmarks Ra- dio, www.dr.dk/lyd/special-radio/sofie-og-de-nye-tider/sofie-og-de-nye-tider-2024/sofie-og-de-nye-tider-lone-frank-hvorfor-er-det-stærkt-at-være-svag-11032400014?fbclid=IwY2xjawGDEz1leH-RuA2FlbQlXMQABHbu7Ku_Wt9UH19DM4DiDdSC0N37WBxPUg-xAL8AZXaU8HaWrdPEdDRDastA_aem_eaHWeuC5YeoNXArzsaXNQg Omfang: 19,5 timer (dækker også repetition og overblik over faget)
Ar-bejds-former	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, klassefremlæggelser, matrixfremlæggelser, skriftligt arbejde, dialogcirkel